

SID

سرویس های ویژه

سرویس ترجمه تخصصی

کارگاه های آموزشی

بلاگ مرکز اطلاعات علمی

عضویت در خبرنامه

فیلم های آموزشی

کارگاه های آموزشی مرکز اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی

مباحث پیشرفته یادگیری عمیق؛
شبکه های توجه گرافی
(Graph Attention Networks)

کارگاه آنلاین آموزش استفاده از
وب آو ساینس

کارگاه آنلاین مقاله روزمره انگلیسی

چرا درباره جامعه ایران، نظریه‌پردازی جامعه‌شناختی صورت نمی‌گیرد؟

سید حسین نبوی^۱

چکیده

اگر از معدود کوشش‌هایی که برای نظریه‌پردازی درباره جامعه ایران صورت گرفته صرف نظر کنیم، باید بگوییم که وضعیت غالب در جامعه دانشگاهی ایران گرایش به عدم نظریه‌پردازی و استفاده از نظریه‌های آماده شده غربی است. این یک مسئله جدی است. زیرا جامعه ایران برای حل انواع مسایل اجتماعی خود به نظریه‌های بومی و خاص خود نیاز دارد. نظریه‌های ساخته شده جامعه‌شناسان مطرح، خاص جوامع غربی و از محیط اجتماعی و فرهنگی آن جوامع نشأت گرفته است و از این رو در بسیاری مواقع، مناسب برای شناخت و حل مسایل جامعه ایران نیست. با این حال توسط پژوهشگران و جامعه‌شناسان ایرانی به وفور و بطور غیر انتقادی بکار بسته می‌شود. پس، مسئله در واقع این است که علل موثر بر این گرایش غالب چه هستند؟ چند علت مشخصاً تأثیر گذارند: خود کم بینی و عدم اعتماد به نفس توسط جامعه‌شناسان ایرانی بویژه در هنگام مقایسه با صاحب نظران معروف بین المللی، احاطه ضعیف به نظریه‌های جامعه‌شناسی و در نتیجه ناآشنایی با زبان و مفاهیم جامعه‌شناسی و عدم تعمق و تامل در آنها، احاطه ضعیف به تاریخ و ادبیات گذشته ایران، احاطه ضعیف به فلسفه غرب و اسلامی فراهم نبودن بستر فلسفی و فکری و روشنفکری لازم، در اختیار نداشتن مفاهیم دقیق علمی، مفاهیم موجود در فرهنگ ایرانی عمدتاً دینی‌اند و این گونه مفاهیم مرز میان علم و اسطوره (یا مرز میان واقعیت و تخیل) را درهم می‌ریزند و سبب آشفتگی در فهم می‌شوند، حاکم بودن فضای کاسبکاری و روحیه رقابت‌جویی متقابلانه و نه رقابت سالم علمی و اخلاقی. موضوعات مورد توجه در این مقاله علل ضعف نظریه‌پردازی و تجزیه و تحلیل آنهاست. شواهد لازم نیز با استفاده و با الهام از روش‌ها و فنون مربوط به مشاهده، مصاحبه، مراجعه به نوشته‌ها و متون مکتوب (مقاله و کتاب)، توأم با درون‌فهمی و تفهم فراهم خواهند آمد.

واژه‌های کلیدی: نظریه اجتماعی، نظریه بومی، جامعه ایرانی، مفاهیم، نظریه‌پردازی ایرانی.

^۱ عضو هیئت علمی گروه جامعه‌شناسی دانشگاه خوارزمی، nabavee@gmail.com

SID

سرویس های
ویژه

سرویس ترجمه
تخصصی

کارگاه های
آموزشی

بلاگ
مرکز اطلاعات علمی

عضویت در
خبرنامه

فیلم های
آموزشی

کارگاه های آموزشی مرکز اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی

مباحث پیشرفته یادگیری عمیق؛
شبکه های توجه گرافی
(Graph Attention Networks)

کارگاه آنلاین آموزش استفاده از
وب آوساینس

کارگاه آنلاین مقاله روزمره انگلیسی